Giải Nghĩa Kinh-Thánh

GIẢI NGHĨA THƠ CÔ-RINH-TÔ THỨ NHỨT

(Tiếp theo)

J. Drange Olsen

c) Căn-nguyên của phe-đảng (câu 12).— «Tôi có ý nói rằng trong anh em mỗi người nói như vầy: Ta là môn-đồ của Phao-lô,— ta là của A-bô-lô,— ta là của Sê-pha,— ta là của Đấng Christ.» — Câu nầy cắt-nghĩa cho ta biết căn-nguyên sự tranh-cạnh trong Hội-thánh Cô-rinh-tô là sự kén-chọn người truyền-đạo, nào kẻ nầy xưng là theo Phao-lô, kẻ kia theo A-bô-lô, còn người khác lại quyết rằng về phe Sê-pha (Phi-e-rơ). Ta xin phân-tích mà học mấy điều như dưới đây, hầu cho rõ đầu đuôi của phe-đảng là thế nào.

(1) Sự tranh-cạnh giữa tín-đồ ngoại-bang và tín-đồ Giu-đa.— Vả, trong Hội-thánh sáng-lập bởi các Sứ-đồ, thường có sự tranh-cạnh giữa tín-đồ ngoại-bang và tín-đồ Giu-đa. Phao-lô là Sứ-đồ của dân ngoại-bang, còn Phi-e-rơ là Sứ-đồ của dân Giu-đa (Gal. 2: 8), nên phe ngoại-bang thường xưng Phao-lô là lãnh-tự mình, còn phe Giu-đa lại theo Phi-e-rơ. Ta thử xem hết thơ nầy và thơ sau, thấy các nội-dung minh-chứng rằng sự tranh-cạnh về quyền lãnh-tụ trong Hội-thánh ấy đều do các giáo-sư giả của phe Giu-đa mà ra (II Côr. 11: 13, 22). Họ thấy Phao-lô được Chúa ban ơn giảng-dạy một cách mĩ-mãn, lấy làm ganh-ghét muốn phá-hủy quyền-phép ông đi, nên cổ-động xui tín-đồ hãy bỏ sự dạy-dỗ của ông mà trở theo phía Phi-e-rơ. Thành thử, trong Hội-thánh Cô-rinh-tô trước hết có sanh hai đảng lớn, là tín-đồ ngoại-bang và tín-đồ Giu-đa. Hai đảng ấy vì cái quan-điểm thiên-liêng và cách học-hỏi khác nhau nhiều, nên mới gây nhau lắm.

(2) Phe Phao-lô và phe A-bô-lô.— Đã đành phe tín-đồ Giu-đa đặt Phi-e-rơ làm đầu-trưởng mình, mà chính trong phe tín-đồ ngoại-bang lại không hiệp-nhứt, chia ra làm hai đảng nhỏ, kẻ nầy xưng mình là của Phao-lô, kẻ khác nói mình là phe A-bô-lô. Tại sao lại rắc-rối thêm dường ấy? Có lẽ khó mà giải-đáp cho minh, nhưng thiết-tưởng phe đặt Phao-lô làm đầu tất-nhiên những kẻ trung-tín với ông, bởi đã nhờ ông mà nghe đạo Tin-lành, và tin Đức Chúa Jêsus-Christ cho được cứu-rỗi. Họ cũng kính ông vì đã đứng sáng-lập Hội-thánh Cô-rinh-tô, và vì ông có tài thấu-hiểu các lẽ mầu-nhiệm của đạo Đức Chúa Trời hơn các giáo-sư khác.— Còn phe theo A-bô-lô chắc là những tín-đồ có học-thức hơn chúng, thích A-bô-lô giảng-dạy hơn Phao-lô, vì A-bô-lô vốn là một nhà thức-giả ở thành *Alexandrie*, có tài khẩu-biện, giảng giỏi khéo hơn Phao-lô. Theo ý-kiến của phe nầy, họ cho Phao-lô chẳng phải là một nhà triết-học, ít thông-thạo về phần văn-chương, mỹ-thuật như các học-giả khác ở Hi-lạp, vì cớ đó ít thèm nghe ông giảng-dạy. Về sau chúng ta sẽ thấy Phao-lô vịn nhiều lý-cớ đặng binh-vực mình đối với kẻ kiêu-ngạo bắt-bẻ mình vậy.

(3) Phe Đấng Christ.— Còn phe thứ tư lại lạ hơn hết, không thèm công-nhận người phàm làm lãnh-tụ, mà cả gan xưng chính mình Đấng Christ làm đầu-trưởng mình. Những người trong phe nầy là ai, chúng ta thật không thể nào biết rõ; nhưng dám chắc họ phạm tội nặng hơn hai phe kia nhiều. Vì họ khoe-khoang về sự thông-công khăn-khít với Đấng Christ, cả gan xưng Ngài là đầu phe mình, khinh-thường quyền thủ-lãnh của loài người, xem chừng Phao-lô, A-bô-lô và Sê-pha là thấp-hèn, chẳng quyền-hành chi trong Hội-thánh. Nói tóm lại một lời, sự tranh-cạnh của phe nầy có phần gớm-ghiếc hơn các phe kia, vì họ khiến cho Đấng Christ vốn là đầu của cả Hội-thánh chung, mà dường phải thay bực đổi ngôi, hạ làm đầu một phe đê-mạt ở trong Hội-thánh Cô-rinh-tô.

(4) Phe-đảng do lòng kiêu-ngạo mà ra.— Vả, tại sao tín-đồ Cô-rinh-tô sanh ra nông-nỗi dạ một lòng hai như vậy? Có phải tại ba đầy-tớ của Chúa là Phao-lô, A-bô-lô và Sê-pha mà ra chăng? Không phải như vậy đâu. Ba ông vốn là đầy-tớ trung-thành của Đấng Christ, hầu việc Ngài trọn-vẹn mọi bề, lo đem truyền-bá các phước-hạnh thiêng-liêng cho tín-đồ Cô-rinh-tô, chẳng hề xúi biểu ai theo mình, mà là khuyên ai nấy phải nhứt-tâm theo Đấng Christ. Thế thì, tại sao sanh phe-đảng? Nếu ta kê-cứu lẽ-đạo trong Kinh-thánh dạy về phe-đảng, thì thấy cái bịnh ấy phát-nguyên tại lòng kiêu-ngạo mà ra. *Salomon* có nói rằng: «Sự kiêu-ngạo chỉ sanh ra đều cãi-lộn» (Châm. 13: 10). Thật vậy, các phe-đảng trong Hội-thánh của Chúa từ đời Phao-lô cho đến ngày nay chỉ do nơi căn-nguyên ấy mà ra. Ta thường thấy trong tín-đồ người nầy kẻ khác tưởng mình tự-túc tự-mãn thành ra tự-thị, không chịu phục-tùng đầy-tớ của Chúa, dụ những tín-đồ khác theo mình để dấy nghịch với kẻ bề trên, rồi ra không sao tránh nổi cái nạn phe-đảng.

(5) Sa-tan là cha của mọi thứ phe-đảng.— Mà Kinh-thánh cũng dạy rằng trong vũ-trụ cái lòng kiêu-ngạo sanh ra phe-đảng thứ nhứt là lòng của Sa-tan, lúc nó và các quỉ sứ nó lập phe nghịch Đức Chúa Trời. Trong Ê-sai đoạn 14 và Ê-xê-chi-ên đoạn 28, ta thấy rõ nguồn lập phe-đảng ấy là sự đem mình lên kiêu-ngạo, không chịu tùng-phục Đức Chúa Trời, quyết lên tìm-vị làm chúa thế cho Ngài nên khởi phản-loạn, rủ-quến theo nó nhiều thiên-sứ khác để kết-thành phe-đảng lớn, nguy-hại cho các vật thọ-tạo của Đức Chúa Trời, kết-quả lắm sự khốn-khó cho vũ-trụ nầy và trở-ngại công-việc của Ngài.

Thế thì, các phe-đảng trong Hội-thánh và trong công-việc của Chúa, dầu Hội-thánh chung hay là tại chi-hội nào bất-luận, đều do nơi lòng kiêu-ngạo mà ra; còn lòng kiêu-ngạo ấy căn-cứ nơi quỉ Sa-tan, mục-đích là phản-nghịch Đức Chúa Trời để phá-hủy công-việc của Ngài vậy.

(6) Bốn biểu-diện của lòng kiêu-ngạo thường sanh ra phe-đảng.— Nói rằng lòng kiêu-ngạo vốn do nguồn quỉ Sa-tan mà ra, phải lắm; nhưng nó chẳng phải cứ theo một mặt mà thi-hành kế-hoạch nó đâu, bèn là tùy cơ ứng-biến, lắm mặt khác nhau không ngại một lối nào. Như tại Hội-thánh Cô-rinh-tô lòng kiêu-ngạo ấy có bốn biểu-diện, mỗi biểu-diện gây nên phe-đảng rất quan-hệ. Chúng ta đáng chú-ý đến bốn biểu-diện đó lắm, vì ngày nay vô-luận trong Hội-thánh nào, nếu có các biểu-diện ấy quả không sao tránh khỏi sanh phe-đảng như đời Phao-lô.

Biểu-diện thứ nhứt là lòng kiêu-ngạo hay khoe về kẻ dắc mình đến cùng Đấng Christ. Phe tự xưng mình là của Phao-lô tỏ ra cái biểu-diện ấy. Từ ban đầu họ nhờ ông mà được nghe biết đạo Tin-lành để tin theo Chúa, nên về sau có người nào đến thế cho ông giảng-dạy hầu việc Chúa tại đó, họ không chịu nghe, tự cho mình là bực

dàng-anh trong Hội-thánh, chia-rẽ mình với tín-đồ mới, cứ khoe Phao-lô là thầy của mình chớ không khứng phục người nào khác nữa. Đời nay trong Hội-thánh của Chúa cũng chẳng thiếu chi người như vậy. Họ đã nhờ ông nầy ông nọ giảng-dạy đạo Tin-lành mà dẫn-dắc mình đến cùng Chúa, nên biệt riêng một lòng kính-yêu mấy ông đó. Sự kính-yêu nầy thật chí-đáng và phải lắm, miễn là phải lấy lòng đoan-chánh, giữ bực trung-dung mà làm. Còn đến sự kính-yêu thái-quá, sanh lòng kiêu-ngạo khoe-khoang, thậm chí nếu có người truyền-đạo nào khác đến trong hội mình, họ chẳng thèm nghe sự giảng-dạy của người, tỏ lòng bất-phục mà cứ ngợi-khen so-sánh với người trước mãi, như vậy thật là trở-ngại sự tiến-bộ công-việc của Chúa, sanh ra biết bao tật phe-đảng ở trong Hội-thánh, gây nên sự hiểm-nguy cho đời sống thiêng-liêng của phần nhiều người. Ở đoạn ba và đoạn bốn của thơ nầy Phao-lô chỉ ra cách tín-đồ khoe-khoang kén-chọn và tây-vị người truyền-đạo, thật là vô-lý và sai-lầm vô-cùng.

Biểu-diện thứ hai là lòng kiêu-ngạo về sự học-thức và các tài-trí thiên-nhiên. Phe A-bô-lô là biểu-diện của lòng ấy. Ngày nay trong Hội-thánh của Chúa cũng có một «phe A-bô-lô,» nôn-nả tìm-kiếm những người truyền-đạo có tài-trí thiên-nhiên trỗi hơn chúng, giỏi về «ăn» khẩu-biện, giảng-dạy cao-xa và «hay» lắm. Nếu có người truyền-đạo giảng bằng lời khôn-ngoan học-thức như thế mãi, họ vui lòng đến nghe mê; bằng như không giảng cách ấy, lấy làm khô-khan không thích được, tự-nhiên lần lần xa nhà giảng. Ôi! có lẽ phe ấy quên rằng tư-cách quan-hệ cho người truyền-đạo chẳng phải ở nơi tài năm kinh sáu truyện, uyên-bác cổ-kim, mà chính nơi quyền-phép của Đức Thánh-Linh hành-động ở trong lòng người ấy. Nhớ khi Đức Chúa Jêsus-Christ phong chức cho các Sứ-đồ, Ngài không bảo rằng: «Hãy nôn-nả tìm-kiếm sự học-thức cao-xa;» trái lại Ngài phán rằng: «Hãy đợi trong thành cho đến khi được mặc lấy quyền-phép từ trên cao.» Lại thêm: «Khi Đức Thánh-Linh giáng trên các ngươi, thì các ngươi sẽ nhận lấy quyền-phép và làm chứng về ta tại thành Giê-ru-sa-lem, cả xứ Giu-đê, xứ Sa-ma-ri, cho đến cùng trái đất» (Lu-ca 24: 49; Sứ-đồ 1: 8).

Giả như một chi-hội kia cần phải mời mục-sư mới đến giảng-dạy, bàn-bạc cân-nhắc người có tư-cách thích-hiệp với hội mình, thấy có ba người trúng tuyển theo ý sở-nguyện. Trong ba lại có một người thích-hiệp mọi bề, hội mười phần bằng lòng hết mười rưỡi. Đến khi truy-nguyên, lại có mấy ông trong ban trị-sự đoán rằng: «Không được, ông ấy trước khi chưa đi hầu việc Chúa thì bất quá một anh thợ xây nhà.» Nghe nói đến câu ấy ai nấy đều biểu-đồng-tình bác ý-kiến trước, dẫu rằng thật Chúa có ban phước cho ông ấy nhiều; dầu chính tay ông có sáng-lập chi-hội lớn, và chính trong hội nhìn thấy ông được nhận-lãnh quyền Đức Thánh-Linh ban-tứ. Họ quyết không chịu mời đến chi-hội mình, duy một lẽ ông mục-sư nầy chẳng phải là mạch thư-hương, con dòng cháu giống. — Ôi! nếu phân giai-cấp trong vòng người truyền-đạo, nếu đắn-đo cân tri cân tài, nào còn phải là Hội-thánh của Đức Chúa Trời nữa, bèn là một thứ hội khuyến-học, một thứ hội ái-hữu mà chớ. Họ chẳng kể lời của Chúa phán: «Ấy chẳng phải là bởi quyền-thế, cũng chẳng phải là bởi năng-lực, bèn là bởi Thần Ta» (Xa-cha-ri 4: 6). Cho nên dám chắc rằng ban trị-sự ấy chẳng kịp thời chày cũng đánh đổ luôn ba ông Phao-lô, Anh-rê, Phi-e-rơ, vì các ông ấy bất quá là kẻ đánh lưới, người thợ may nhà trại mà thôi!

Thế thì, cái tinh-thần kén-chọn, so-đo và tây-vị các đầy-tớ của Chúa ở sự

học-thức thiên-nhiên, mà không nhìn đến tài-năng tư-cách thiêng-liêng của họ, quả do lòng kiêu-ngạo của «đảng A-bô-lô» mà ra, cớ-tích gây nên phe-đảng trong Hội-thánh, làm thiệt-hại công-việc của Chúa chẳng phải ít vậy.

Cái biểu-diện thứ ba là lòng kiêu-ngạo về phẩm-tước và tuổi-tác. Phe Sê-pha (Phi-e-rơ) là kiểu-cách lòng ấy. Chắc họ quá khoe-khoang về Phi-e-rơ đã được chính Đức Chúa Jêsus kêu-gọi và trực-tiếp phong chức cho; và chắc ông tuổi cũng cao hơn Phao-lô và mấy ông kia, nên họ mới bằng lòng khâm-phục. Còn Phao-lô và mấy giáo-sư kia đã không được thấy Chúa, tuổi-tác lại còn kém hơn ông nữa, nên họ đem lòng khinh-dể, xem các ông ấy bất quá là thường.

Xét-suy cho kỹ, thì chẳng những Hội-thánh ngày xưa ở Cô-rinh-tô có lòng kiêu-ngạo ấy, mà chính ở Hội-thánh chúng ta ngày nay cũng không khỏi cái đặc-tánh đó. Biết bao nhiêu tín-đồ lầm-tưởng rằng sự quan-hệ hơn hết là phẩm-tước và tuổi-tác, nên nếu ông nào có chức-phận quan-hệ trong Hội-thánh đến thăm-viếng, thì ai nấy đều nhóm lại đặng nghe ông giảng-dạy. Còn nếu là mục-sư của bổn-hội đứng lên giảng thường ngày, thì mười phần hết năm bảy không muốn đến nhóm, người nầy kẻ khác ở nhà lo làm công-việc riêng, thừa quen mất nết, quá nghe sanh lờn. Bằng có đến dự-thính đi nữa, thái-độ coi bơ-thờ, tâm-trí dường không châm-chú, có mặt đếm đầu có vẫn như không. Ôi! những tín-đồ dường ấy thật là quá theo xác-thịt, chỉ biết kính-trọng ở phẩm-tước bề ngoài, còn chức-vụ thiêng-liêng bề trong là một chức-vụ cao-thượng của người truyền-đạo, thật họ không hiểu gì hết. Họ cũng quên rằng phàm người truyền-đạo vô-luận có chức-tước cao hay thấp, đều là đầy-tớ của Đức Chúa Trời, do nơi Ngài sai-khiến đặng dạy-dỗ Hội-thánh và chăn-giữ bầy của Ngài. Nếu kẻ thân người thù, bên khinh đằng trọng, đó chánh là lòng tây-vị, trái hẳn sự công-bình, thậm chí khinh luôn Đức Chúa Trời là Đấng sai họ đến nữa.

Chẳng những thiên-vị ở phẩm-tước, lại cũng thấy có Hội-thánh kén mục-sư hay truyền-đạo ở nơi tuổi-tác nữa, quyết không công-nhận người nào còn đương-thì tuổi trẻ. Ta vẫn biết Kinh-thánh dạy rằng bọn trẻ tuổi phải phục-tùng người trưởng-lão (I Phi 5: 5), nhưng cũng có câu khuyên tín-đồ chớ nên khinh đầy-tớ của Chúa còn tuổi trẻ (I Tim. 4: 12). Thế thì, lựa-chọn người truyền-đạo tại nơi tuổi cao tác lớn, bằng lòng vâng lời dạy của họ chỉ nơi tóc bạc râu dài, thật là vô-lý phản-đối hẳn lẽ-đạo Đức Chúa Trời, tổ hại sanh ra phe-đảng ở trong Hội-thánh. Hễ Chúa sai-khiến ông nào đến dạy-dỗ ta, tất-nhiên ta có cái trách-nhiệm phải nghe, bởi cớ ông ấy là đầy-tớ của Chúa; còn như khinh-dể ông quả là khinh-dể Chúa vậy.

Vả, nói đến người truyền-đạo râu dài tóc bạc, mà nhớ năm xưa được nghe một Hội-thánh kia thiếu mục-sư, ban trị-sự bàn-luận phải mời một ông khác đến giảng. Đương khi cùng nhau bàn-bạc, một chức-viên đứng lên nói rằng Hội-thánh mình có một tư-cách đặc-biệt, nên cần phải mời một ông mục-sư tuổi già tác lớn, đáng có râu coi mới đắc-thể. Bàn bàn nói nói, rốt cuộc ban trị-sự biểu-đồng-tình mời người tuổi-tác râu bạc tóc râm. Ôi! làm như vậy e khi bị ảnh-hưởng tinh-thần của phe Sê-pha ngày xưa mà chớ. Họ thật lầm thay!

Cái biểu-diện thứ tư là lòng kiêu-ngạo về sự thiêng-liêng của mình. Phe tự xưng thuộc về Đấng Christ tỏ-bày cái lòng ấy. Họ khoe mình được thiêng-liêng hơn hết, có Đấng Christ trực-tiếp dạy-dỗ mình mọi sự, nên không cần giáo-sư nào cả. Họ lại tưởng-tượng mình có sự thông-công khắn-khít với Ngài, tất chẳng cần đầu-phục ai cả, chỉ cần phục một mình

Ngài là đủ rồi. Ngày nay trong Hội-thánh chúng ta không thiếu chi hạng tín-đồ «thiêng-liêng» ấy. Khi có một tín-đồ nào phiền thầy giảng hay mục-sư mình việc gì, thường trở nên «thiêng-liêng» quá, không cần nhóm lại nghe người giảng-dạy nữa. Tín-đồ ấy có lẽ suy-nghĩ rằng: «Mình ngồi ở nhà hầu việc Chúa cũng được chớ. Chúa là Đấng vô-sở-bất-tri, vô-sở-bất-tại, chắc cũng có ngự trong nhà mình, dạy-dỗ mình như tại nhà giảng. Những hạng tín-đồ «còn ăn sữa» đi nhóm lại là phải lắm, chí ư ta đã khá rồi, đứng vững trong Chúa rồi, giao-thông mật-thiết với Ngài nhiều, hẳn không cần đi nhóm cũng được. Thờ Chúa cốt ở nơi tấm lòng, đủ rồi!...» Ôi, đáng tiếc thay! các lời ấy chẳng phải từ nơi tín-đồ nói đâu. Kìa quỉ Sa-tan gần quanh bên ta, thừa cơ nước đục thả câu phê-luận ấy để giục lòng ta bạn-nghịch Đức Chúa Trời, xóc cho ta một «cái giằm» khiến cho đau-đớn khổ-sở, để tán-thành mưu-kế của nó mà thôi. Thật rất chẳng may cho họ quên lời Kinh-thánh dạy rằng: «Chớ bỏ sự nhóm lại như mấy kẻ quen làm, nhưng phải khuyên-bảo nhau, và hễ anh em thấy ngày ấy hầu gần chừng nào, thì phải làm như vậy chừng nấy» (Hê-bơ-rơ 10: 25).

Lại, phe nầy cũng chẳng chịu phục ai cả, không tỏ dấu kính-trọng kẻ bề trên trong Chúa, quả-quyết rằng ai nấy đều là anh em, bất phân thượng hạ, chỉ một mình Đấng Christ là Đầu mà thôi. Những kẻ tưởng như vậy thật lầm to. Họ chẳng khác nào đảng «quá-khích», đảng «cộng-sản» thiêng-liêng, luôn luôn làm cho rối-loạn trong nước Đức Chúa Trời, hòng khuynh-phúc các quyền-hành của Ngài đi. Hội-thánh khá coi chừng những kẻ ấy, vì có lẽ căn-nguyên gây nên phe-đảng đều do nơi họ mà ra chăng. Lời Kinh-thánh dạy về sự kính-phục đầy-tớ của Chúa rằng: «Hãy nghe lời kẻ dẫn-dắt anh em, và chịu phục các người ấy, — bởi các người ấy tỉnh-thức về linh-hồn anh em, dường như phải khai-trình, — hầu cho các người ấy lấy lòng vui-mừng mà làm xong chức-vụ mình, không phàn-nàn chi, vì ấy chẳng ích-lợi gì cho anh em» (Hê-bơ-rơ 13: 17). Cũng dạy nữa rằng: «Hỡi anh em, xin anh em kính-trọng kẻ có công khó trong vòng anh em, là kẻ tuân theo Chúa mà chỉ-dẫn và dạy-bảo anh em. Hãy lấy lòng rất yêu-thương đối với họ, vì cớ các công-việc họ làm» (I Tês. 5: 12, 13). Theo những câu ấy, ta dễ thấy kẻ có tánh thiêng-liêng và thông-đồng với Chúa thân-mật hơn hết, chẳng phải là kẻ bỏ quyền bề trên và khinh-dể đầy-tớ của Chúa đâu, bèn là kẻ có lòng vâng-phục và hay kính-trọng thương-yêu họ vậy. *(Còn tiếp)*